

LKAB informerar allmänheten Kiruna Underjordsgruva KUJ, Kiruna

Allmänt

LKAB, Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ) är en internationell högteknologisk mineralkoncern, världsledande producent av förädlade järnmalmprodukter för ståltillverkning. LKAB har verksamhet i Luleå, Malmberget, Svappavaara, Kiruna och Narvik.

EU har utarbetat och antagit Sevesodirektivet för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. I Sverige är direktivet infört genom Sevesolagstiftningen, som omfattar lagen (1999:381) förordningen (2015:236) och föreskrifterna (MSBFS 2015:8) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, samt miljöbalken (1998:808), lagen om skydd mot olyckor (2003:778) och plan- och bygglagen (2010:900).

Länsstyrelsen har beslutat att LKAB:s underjordsgruva i Kiruna (KUJ) är en anläggning som skall omfattas av ägarens eller verksamhetsutövarens skyldigheter enligt 2 kap. 4§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Detta innebär att LKAB är skyldig att analysera risken för att en olycka skall orsaka allvarliga skador på människa eller miljö.

Säkerhetsrapport

En säkerhetsrapport finns framtagen och innehåller bland annat en beskrivning av verksamheten samt dess geografiska omgivning, redovisa farliga ämnen som hanteras samt vilka risker som är förknippade med dessa.

Verksamheten i Kiruna underjordsgruva KUJ

Varje dygn, 365 dagar om året, bryts järnmalm i LKAB:s gruvor som motsvarar omkring sex Eiffeltorn – räknat i mängden stål. Brytningen sker i underjordsgruvorna i Kiruna och Malmberget samt i dagbrottsgruvorna Gruvberget och Leveäniemi i Svappavaara.

I LKAB:s underjordsgruvor utvinns malmen genom skivrasbrytning. Brytningsmetoden bygger på att skapa hålrum i malmkroppen genom borrar och sprängning, och att man med hjälp av gravitationen låter malmen rasa ner till underliggande nivåer för vidare transport med tåg respektive lastfordon. När malmen lastas ut rasar gråberg ner och fyller hålrummet automatiskt.

Det sker alltså en automatisk igensättning och ju mer malm som bryts desto mer sjunker marken ovanför. Skivrasbrytning är en effektiv brytningsmetod vid branta malmkroppar som medger maximalt uttag ur malmkroppen med hög säkerhet.

LKAB lägger stor vikt vid att renodla varje moment i underjordsbrytningen för att kunna göra den så effektiv som möjligt.

All järnmalm som bryts förädlas därefter i våra förädlingsverk. Där sovräs och anrikas malmen för att slutligen pelletiseras, det vill säga brännas till små runda kulor. Från förädlingsverken transporteras järnmalmsprodukterna på järnväg till hamnarna.

Risker, allvarliga händelser och olyckor

I Kiruna underjordsgruva har riskanalyser identifierat bergutfall/ras, gas, trafikolyckor, översvämning och brand som risker att fokusera på för verksamheten. Den seismiska aktiviteten och effekter utav den så som bergutfall/ras eller gruvskalv är något som kan påverka orten beroende på intensitet.

Sprängmedel

Inom brytningsprocessen som beskrivs i styckena ovan används brandfarliga produkter varav mängden sprängmedel för att spränga berg innefattas av lag (1999:381) och klassas som SEVESO nivå högre. Hanteringen, lagringen och transport av sprängmedel som sker underjord utgör inte risk för Kiruna stad med infrastruktur; en allvarlig olycka med oavsiktlig detonation vid hantering, lagerhållning eller transport och de efterföljande konsekvenserna drabbar främst gruvan som verksamhetsområde.

Förebyggande skydds- och säkerhetsarbete

LKAB bedriver ett kontinuerligt skydds- och säkerhetsarbete som skall enligt gällande lagar, förordningar och föreskrifter följa ett säkerhetsledningssystem där företaget kan presentera och redogöra metoder och beskrivningar för följande punkter:

- Organisation med definierade uppgifter, ansvarsområden och kompetenskrav.
- Identifiering och bedömning av faror för allvarliga olyckor.
- Drift, tillståndskontroll och underhåll.
- Hantering av förändringar.
- Planering för nödsituationer.
- Revision och översyn.

Varningssystem och alarmering vid olycka eller allvarlig händelse

Alarmering vid olycka eller allvarlig händelse görs via ordinarie larmnummer 112.

Vid en olycka eller liknande allvarlig händelse i underjordgruvan använder LKAB en i förväg etablerad larmlista och krisplan. Larmkedjan som startar via 112 vid denna typ av händelse innefattar intern Räddningstjänst, kommunal Räddningstjänst, Sjukvård och Polis. Ytterligare aktörer som kan komma att involveras är för händelsen berörda funktioner inom Kiruna Kommun, Länsstyrelsen samt andra myndigheter.

Om det finns överhängande risk för att en olycka ska inträffa, eller att olyckan redan skett kan allmänheten behöva varnas eller informeras. Information ges om vad som hänt och vad man ska göra.

Det finns möjlighet för LKAB att via Kommunal Räddningstjänst informera allmänheten genom ett *Viktigt meddelande till allmänheten* (VMA). Ett VMA kan bland annat innehålla instruktioner för hur allmänheten bör sätta sig i säkerhet eller på annat sätt bete sig för att undvika skada på liv/hälsa, miljö eller egendom. VMA sänds normalt i radio samt TV och kan då bryta pågående program.

Kommunal Räddningstjänst

Vid brand eller annan olycka har Kiruna räddningstjänst egna insatsplaner och förhållningsätt till olika insatstyper på LKABs industriområde och underjordsgruvan. LKAB har genom den interna räddningstjänsten/industrikåren samarbete med den Kommunala räddningstjänsten i syfte att begränsa följderna av allvarliga olyckor och nödsituationer.

Ytterligare information

Ytterligare information kan erhållas från:

LKAB

Jan Björk

Sektionschef

Tel: 0980-71409

Kommunal Räddningstjänst

Tel: 0980-709 00